

Brüssel, 20. oktoober 2025
(OR. en)

14054/25

COPS 498	CLIMA 439
POLMIL 308	CYBER 273
CIVCOM 254	COTER 167
EUMC 365	CONOP 63
CONUN 163	COARM 166
COAFR 273	CSC 517
COEST 753	CFSP/PESC 1475
MAMA 244	CSDP/PSDC 612
MOG 122	

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 13532/25

Teema: Nõukogu järeldused ELi ja ÜRO rahu- ja julgeolekualase strateegilise partnerluse täiustamise kohta: ühised prioriteedid 2025–2028

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused ELi ja ÜRO rahu- ja julgeolekualase strateegilise partnerluse täiustamise kohta: ühised prioriteedid 2025–2028.

**Nõukogu järeldused ELi ja ÜRO rahu- ja julgeolekualase strateegilise partnerluse
täiustamise kohta: ühised prioriteedid 2025–2028**

1. Nõukogu kinnitab taas Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vankumatut pühendumust toetada mitmepoolset reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda, mille keskmes on ÜRO. Nõukogu kordab, et mõistab resoluutselt hukka kõik ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse, sealhulgas rahvusvahelise humanitaarõiguse ja inimõiguste rikkumised. Sellega seoses mõistab nõukogu veel kord kõige karmimalt hukka Venemaa agressioonisõja Ukraina vastu ning kinnitab veel kord oma jätkuvat toetust Ukraina sõltumatusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides. Nõukogu kutsub ka üles viivitamatule relvarahule Gazas ja kõigi pantvangide tingimusteta vabastamisele, mis viiks vaenutegevuse püsiva lõpetamiseni, taunib rasket humanitaarolukorda Gazas ning on jätkuvalt kindlalt pühendunud püsivale ja kestlikule rahule, mille aluseks on kahe riigi kooseksisteerimisel põhinev lahendus.
2. Praeguses halvenevas ülemaailmses julgeolekukeskkonnas, mida iseloomustavad konfliktid, hübriidohud, desinformatsioon ja kliimast tingitud ebastabiilsus, rõhutab nõukogu, kui oluline on ELi ja ÜRO rahu- ja julgeolekualane uuendatud ja tugevdatud strateegiline partnerlus tõhusa mitmepoolsuse peamise tugisambana ning ELi roll ülemaailmse rahu ja julgeoleku usaldusväärse edendajana. Selles partnerluses tuleks muutuvatele ülemaailmsetele probleemidele reageerimisel juhinduda ühistest väärtustest, vastastikusest usaldusest ja pühendumisest kooskõlastatud tegevusele.

3. Nõukogu toetab ÜRO uut rahu käsitlevat tegevuskava, rahuvalveoperatsioonide algatust „Peacekeeping Plus“ ning julgustab rakendama tulevikupakti, milles rõhutatakse, kui tähtis on tihendada rahu ja julgeoleku valdkonnas koostööd ÜRO ja piirkondlike organisatsioonide vahel. Need ülemaailmsed suunised on tihedalt kooskõlas ELi julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilise kompassiga ja ühisteatisega „ELi panus reeglitel põhineva mitmepoolsuse tugevdamiseks“ ning täiendavad järjestikuseid nõukogu järeltöid ELi prioriteetide kohta ÜRO Peaassambleel. Nõukogu tunnustab 2025. aastal Berliinis toimunud ÜRO rahuvalveteemalist ministrite kohtumist, kus 134 riiki uuendasid oma pühendumust ÜRO rahuvalvele ja lubasid seda jätkuvalt toetada konkreetsete võimetega. ÜRO rahuvalve on osutunud rahvusvahelise kriisidele reageerimise nurgakiviks ja jääb ülemaailmse koormuse jagamise tugevaks sümboliks.
4. Nõukogu kordab, et ta toetab ELi ja ÜRO ühiseid rahu- ja julgeolekuprioriteete aastateks 2025–2028, milles Euroopa Liit ja ÜRO sekretariaat leppisid kokku kui tulevikku suunatud raamistik, mis käsitleb konfliktide algpõhjuseid, kaitseb rahvusvahelist õigust ning tugevdab ELi rolli usaldusväärse ja ennetava mitmepoolse partnerina.

5. Nõukogu tervitab ELi ja ÜRO rahu- ja julgeolekualase strateegilise komitee loomist strateegilise planeerimise juhtimise foorumina ning korrapäraselt kohtuva ja strateegilisele komiteele aru andva spetsiaalse töötajatevahelise koordineerimismehhanismi loomist. Nõukogu teavitatakse täiesti läbipaistvalt rahu-, julgeoleku- ja kaitsepartnerluste korrapärase ajakohastamise kontekstis. See rõhutab tõhustatud koostööd ÜJKP missioonide ja operatsioonide ning ÜRO rahuoperatsioonide paralleelsel rakendamisel. Sellistel juhtudel edendab EL vajaduse korral koostööd, koordineerimist, vastastikust täiendavust ja teabevahetust ning keskendub vastavate volituste rakendamisele, sealhulgas naistele, rahule ja julgeolekule, tsiviiliskite kaitsele, inimõigustele ja rahvusvahelisele humanitaarõigusele, toetades nende inimõigustega seotud hoolsuskohustuse põhimõtteid ning ennetades konflikte ja edendades vahendatud lahendusi konfliktidele, kaitstes ja edendades õigusriigi põhimõtet ja julgeolekusektori toetamist. EL uurib tihedas koostöös ÜRO strateegiliste vägede moodustamise ja võimete planeerimise üksusega, kuidas toetada ÜRO rahuoperatsioone ja vastupidi.
6. Nõukogu tunnustab ka koostööd ÜRO ja Aafrika Liiduga Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2719 (2023) rakendamisel, millega loodi raamistik ÜRO Julgeolekunõukogu poolt heaks kiidetud ja Aafrika Liidu juhitud rahutagamisoperatsioonide rahastamiseks, kusjuures ÜRO määrab panused kindlaks igal üksikjuhul eraldi. Lisaks Aafrika Liidu üldisele toetamisele rõhutab EL oma valmisolekut uurida võimalusi, kuidas jätkata allpiirkondlike organisatsioonide, eelkõige piirkondlike majandusühenduste toetamist nende rahu- ja julgeolekualastes jõupingutustes oma vastavates piirkondades. EL rõhutab samuti, et täiendavatel rahuloomevahenditel on otsustav roll rahu säilitamise tagamisel ning et Aafrika Liidu, ELi ja ÜRO iga-aastased kõrgetasemelised kolmepoolsed dialoogid on tähtsad vahendid edasise kolmepoolse koostöö valdkondade kindlaksmääramiseks. EL on samuti rahul ELi, Aafrika Liidu ja ÜRO kuuenda, 21. septembril 2025 toimunud kolmepoolse kohtumisega.

7. Nõukogu tervitab konfliktide ennetamist, stabiliseerimist ja rahuvahendust käsitleva ELi ja ÜRO iga-aastase strateegilise dialoogi jätkumist. Nõukogu tunnustab nimetatud teabevahetuste keskendumist sellistele põhivaldkondadele nagu varajane hoiatamine ja varajane tegutsemine rahu säilitamiseks ja konfliktide ennetamiseks, andmete strateegiline kasutamine ja soo aspekti arvestav konfliktianalüüs, riiklike ennetusstrateegiate toetamine, samuti tugevat poliitilist ja rahalist pühendumust konfliktide ennetamisele ja sellega seotud tegevuskavadele ning rahuvahenduse ja kaasava dialoogi püüdlustel põhinevate teadmiste ja kogemuste vahetamist. EL toetab rahuloome alaste jõupingutuste, vahendite ja meetodite valdkonnas ÜROga tehtavat tõhustatud koostööd, et hinnata valimistega seotud vägivalla ohtu ning määrata kindlaks kõige sobivamad ja mõjusamad ennetusmeetmed, samuti tugevdada naiste ja noorte täielikku, võrdset ja sisulist osalemist rahuprotsessides ning naisvahendajate kaasamist. EL toetab ka tihedamat koostööd ÜRO peasekretäri eriesindajate ja -saadikute ning ELi eriesindajate, erisaadikute ja ELi delegatsioonide juhtide vahel, samuti iga-aastast mitteametlikku teabevahetust ELi poliitika- ja julgeolekukomitee ning ÜRO Julgeolekunõukogu vahel ning tõhustatud koostööd ÜRO rahu- ja julgeolekuküsimuste kontaktbürooga Brüsselis.
8. Nõukogu tunnistab julgeolekusektori reformi, desarmeerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise (DDR), kohtusüsteemi ja parandusmeetmete reformi ning relvade ja laskemoona haldamise alase süvendatud koostöö kasulikkust. Nõukogu tervitab jõupingutusi, mille eesmärk on institutsionaliseerida Euroopa välisteenistuse ning andmekaitseinspektori õigusriigi ja julgeolekuasutuste büroo (OROLSI) vaheline koostöö, sealhulgas korrapärane teabevahetus ja operatsiooniplaanimise kavandamine prioriteetsetes riikides. Nõukogu julgustab töötama välja ühist kavandamist ja korrapärast teabevahetust temaatiliste ekspertide vahel, pöörates erilist tähelepanu sooteadlikkusele ja korruptsioonivastasele võitlusele.

9. Nõukogu tunnistab, et ülemineku- ja konfliktijärgsed tingimused nõuavad sidusaid väljumisstrateegiaid ja püsivat osalemist rahu säilitamisel, ning toetab ühist plaanimist ja kohandatud järelabi, et tagada poliitiline, institutsiooniline ja julgeolekualane järjepidevus. Nõukogu tervitab nende jõupingutuste kooskõlastamist ÜRO rahutagamiskomisjoni strateegiliste prioriteetidega.
10. Nõukogu kinnitab taas naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava, noorte, rahu ja julgeoleku tegevuskava ning relvakonfliktidest mõjutatud laste küsimuse tähtsust. Nõukogu nõuab soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist, eksperditeadmisi ning naiste, rahu ja julgeoleku ning noorte, rahu ja julgeoleku valdkonna kohustuste täitmist, sealhulgas missioonide ja operatsioonide plaanimisel, läbiviimisel, järelmeetmete võtmisel, järelevalves ja hindamisel, ning naiste ja noorte täielikku, võrdset ja sisulist osalemist ja juhirolli. Lisaks rõhutab EL vajadust kaasata noori ilma igasuguse diskrimineerimiseta aktiivselt jõupingutustesse püsiva rahu saavutamiseks. Nõukogu rõhutab, et lisaks inimõiguste kaitsjatele on oluline toetada ja kaitsta naisi ja noori rahutagajaid. Sarnaselt ELi poolt allkirjastatud ÜRO peasekretäri ühisavaldusega, mis käsitleb ühist lubadus naiste täieliku, võrdse ja sisulise osalemise kohta rahuprotsessides, kordab nõukogu vajadust suurendada toetust naisvahendajate sidusale kaasamisele rahu- ja poliitilistesse protsessidesse. Nõukogu julgustab samuti ühist väljaõpet, eriotstarbelise suutlikkuse kasutuselevõttu ja tõhustatud mehhanisme, et ennetada seksuaal- ja soopõhiseid kuritegusid nii internetis kui ka mujal ning konfliktidega seonduvat seksuaalset vägivalda, sealhulgas laste vastu toime pandud rikkumisi, tagada vastutusele võtmine ning käsitleda nende kuritegude mõju ohvritele ja ühiskonnale.

11. Nõukogu tervitab suuremat aktiivsust kliima, rahu ja julgeoleku valdkonnas. Nõukogu tunnistab täielikult operatsioonidega seotud probleeme, mis tulenevad järjest kiirenevatest kliimamuutustest ja keskkonnaseisundi halvenemisest missioonide ja operatsioonide keskkonnas, ning toetab koostööd ELi ÜJKP keskkonnanõustajate ja ÜRO kliimajulgeoleku mehhanismi vahel. Nõukogu väljendab tõsist muret relvakonfliktide poolt kliimale ja keskkonnale tekitatud kahju pärast ning asjaolu pärast, et kliimamuutused ja keskkonnaseisundi halvenemine suurendavad ebastabiilsust ja konflikte. Nõukogu rõhutab, kui oluline on integreerida kliima-, rahu- ja julgeolekuhinnangud konfliktianalüüsidesse ning edendada vastastikust õppimist ja suutlikkuse suurendamist kliimamuutustele reageerivate missioonide plaanimise valdkonnas ning innustab jätkama ELi ja ÜRO koostööd selles valdkonnas.
12. Nõukogu rõhutab vajadust tõhustada ELi ja ÜRO koostööd digitaalse innovatsiooni, andmepõhise analüüsi ja kujunemisjärgus tehnoloogiate, sealhulgas tehisintellekti valdkonnas. Sellega toetatakse meetodite ühist väljatöötamist, suutlikkuse suurendamist ja käitumisteaduslikke lähenemisviise, rõhutades samal ajal, kui oluline on arendada edasi eetilisi ja õiguslikke standardeid uute tehnoloogiate juhtimiseks. Nõukogu rõhutab väärinfost, desinformatsioonist, vihakõnest ja pahatahtlikust kübertegevusest tulenevaid riske ning tunnistab, et ELi ja ÜRO koostöö tehnoloogilise innovatsiooni valdkonnas peaks olema suunatud rahule ja julgeolekule ning olema kooskõlas humanitaarpõhimõtete ja rahvusvahelise õigusega, toetades vahendamist ja konfliktide ennetamist.

13. Nõukogu toetab tõhustatud dialoogi terrorismivastase võitluse ning vägivaldse äärmusluse vastu võitlemise ja selle ennetamise teemal, sealhulgas iga-aastase ELi ja ÜRO terrorismivastase võitluse alase dialoogi kaudu. See soodustab kogu ühiskonda hõlmavat, õigusriigil põhinevat ja sooteadlikku lähenemist terrorismivastasele võitlusele ning toetab koordineeritud suutlikkuse suurendamist, võideldes muu hulgas organiseeritud kuritegevuse kaudu terrorismi rahastamise vastu. Nõukogu kordab terrorismiohvrite toetamise ja kaasamise tähtsust. Sellega seoses kutsub nõukogu üles tegema tõhustatud koostööd tsiviil- ja sõjaväelise tegevuse koordineerituse, teabevahetuse protokollide ja piirkondlike julgeolekupartnerluste valdkonnas. Nõukogu tervitab Euroopa välisteenistuse ja erinevate ÜRO organisatsioonide, eelkõige UNODC tihedat koostööd ülemaailmse terrorismivastase võitluse foorumi raames.
14. Nõukogu rõhutab, kui oluline on tugevdada ELi ja ÜRO koostööd massihävitusrelvade leviku tõkestamise, desarmeerimise ja relvastuskontrolli valdkonnas, et tugevdada rahvusvahelist rahu ja julgeolekut ning õigusriiki, vähendada inimeste kannatusi ning tegeleda ohtudega, mis tulenevad massihävitusrelvade levikust ja tavarelvade, sealhulgas väike- ja kergrelvade ebaseaduslikust kaubandusest. Nõukogu jätkab ÜRO jõupingutuste toetamist, sealhulgas tugevdades ja rakendades vajaduse korral kehtivaid lepinguid ja muid rahvusvahelisi kokkuleppeid ning suurendades konkreetsetes valdkondades suutlikkust.

15. Nõukogu kinnitab taas strateegiliselt suunatud ühiste koolitusalgatuste, tsiviil- ja sõjaliste ekspertide lähetamise ning Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži (ESDC), sealhulgas selle assotsieerunud võrgustiku partnerite ja asjaomaste ÜRO koolitusasutuste partnerluste edasise institutsionaliseerimise väärtust ning kutsub liikmesriike üles aitama kaasa ühiste võimete tugevdamisele.
16. Lõpetuseks tunnistab nõukogu, et ELi ja ÜRO rahu- ja julgeolekualane uuendatud strateegiline partnerlus on põhimõttelise ja tulemustele suunatud mitmepoolsuse juhtalgatus ning et see tugevdab ELi rolli rahu edendajana, julgeoleku tagajana ja kaitsevaldkonnas tegutsejana, ning jääb ootama 2025.–2028. aasta ühiste prioriteetide täielikku rakendamist.
